

Uzavření provozu organizace a vstupu veřejnosti

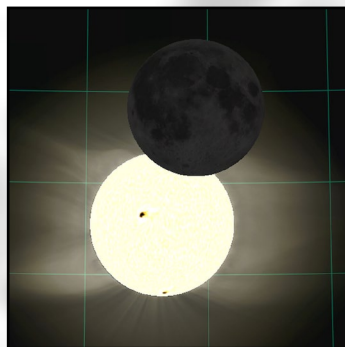
Na základě nařízení vlády jsou veškeré objekty a areál Hvězdárny Valašské Meziříčí, p. o. pro veřejnost do odvolání uzavřeny. Aktuální informace o provozu naleznete na našich stránkách www.astrovm.cz, nebo se můžete dotázat ve všedních dnech na telefonním čísle 571 611 928 případně prostřednictvím e-mailu hvezdarna@astrovm.cz. Děkujeme.

ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Astronomické zážitky v roce 2021

Z hlediska úkazů zajímavých pro širokou veřejnost, bude příští rok spíše průměrný. Hlavní událostí, kterou (snad) lidé budou moci sledovat také ve hvězdárně, bude **částečné zatmění Slunce**, které nastane **10. června** a v Česku ho bude možné pozorovat po několikaleté přestávce.

Mediálně sledovanou, avšak z pohledu astronoma i pozorovatele nijak výraznou událostí bude takzvaný „**superúplněk**“, k němuž dojde 26. května. Měsíc bude na své dráze blízko Země, a proto se nám bude jevit jako jasnější a o něco málo větší.

Částečné zatmění Slunce
10. června 2021 na Valašsku.

Za dalšími astronomickými jevy, viditelnými i bez dalekohledů, se kvůli širokému zornému poli vyplatí jít do volné krajiny. Čekají nás pozoruhodná seskupení planet. Nejzřetelnější budou **Venuše, Jupiter, Saturn a Mars** v různých kombinacích s Měsícem.

Předvedou se také **meteorické roje**, které ozdobí tmavou noční oblohu desítkami padajících hvězd – 12. srpna nastane maximum Perseid, na prahu nového školního roku dosáhnou maxima rovněž Aurigidy (roj má mít podle předpovědi v příštím roce zvýšenou aktivitu) a prosinec tradičně ozdobí Geminidy.

Řadu úkazů však nelze předem předpovědět. Například objev jasné komety, jakou v roce 2020 byla C/2020 F3 (Neowise).

Vybrané astronomické úkazy roku 2021

26. května – 4 h SELČ

Měsíc v přízemí (357 314 km – nastává takzvaný „superúplněk“, Měsíc vychází večer ve 21 h SELČ)

10. června – 13 h SELČ

Měsíc v novu (12:52 h SELČ), **částečné zatmění Slunce** (15 %, od 11:50 do 13:35 h SELČ)

12. června – 21 h SELČ

seskupení Měsíce, Venuše a Marsu nad severozápadním obzorem

13. července – 15 h SELČ

Venuše v konjunkci s Marsem (Venuše 0,47° severně – večer blízko sebe nad severozápadním obzorem)

10. srpna – 21 h SELČ

Měsíc a Venuše nad západním obzorem

12. srpna – 22 h SELČ

maximum meteorického roje **Perseidy** (v noci ze 12. na 13. srpna lze spatřit i několik desítek meteorů za hodinu)

9. listopadu – 17 h SEČ a 7. prosince – 16 h SEČ

Venuše, Měsíc, Saturn a Jupiter večer nad jihozápadem

14. prosince – 8 h SEČ

maximum meteorického roje Geminidy (v noci ze 13. na 14. 12.)

(J. Beneš, J. Srba, Hvězdárna Valašské Meziříčí;
<https://www.astrovm.cz/cz/program/medialni-vystupy>)

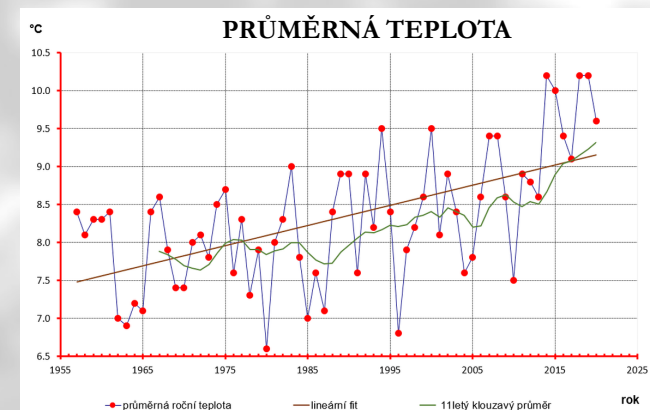
ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Rok 2020 byl teplý a deštivý, ale bez extrémů

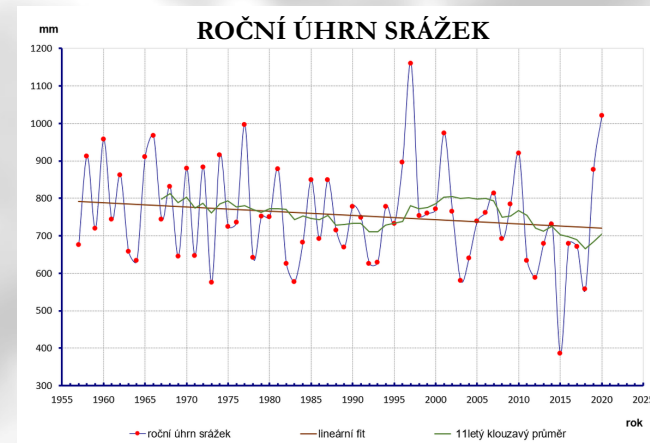
Uplynulý rok byl pátý nejteplejší a druhý nejdeštivější od spuštění naší meteorologické stanice v roce 1957. Průměrná teplota činila 9,6 °C. Vyšší byla jen v letech 2014, 2018 a 2019, kdy dosáhla 10,2 °C, a v roce 2015, v němž jsme naměřili průměr 10,0 °C. Zaznamenali jsme také vůbec nejteplejší únor s průměrnou teplotou 4,6 °C. Pět nejteplejších roků za celou dobu měření spadá do rozmezí posledních sedmi let.

Počasi roku 2020 se přesto obešlo bez extrémů. Nejnižší teplota klesla 2. prosince pouze na -7,5 °C, přičemž rekord

7. ledna 1985 činil -26,6 °C. Také loňská maximální teplota 30,8 °C z 28. července byla dosti vzdálená od 8. srpna 2013 a 9. srpna 2015, kdy se teploměr vyšplhal na 36,6 °C.

Po plejádě „suchých“ let se loňský rok запиše do dějin také jako mimořádně deštivý. Celkový úhrn srážek dosáhl 1020,0 mm. Na každý čtvereční metr tedy spadlo v průměru přes 10 hektolitrů vody. Je to druhé největší množství po povodňovém roce 1997, kdy jsme naměřili 1160,3 mm srážek.

Srážkově výrazně nadprůměrné byly květen, červen, září a říjen, přičemž posledně jmenovaný měsíc byl se 174,8 mm nejdeštivějším říjnem v historii měření ve valašskomeziříčské stanici. Naproti tomu nejméně srážek – 7,2 mm – spadlo v dubnu.

(J. Beneš, P. Zelený, Hvězdárna Valašské Meziříčí;
<https://www.astrovm.cz/cz/program/medialni-vystupy>)

Nový vzdělávací projekt pro školy Zlínského kraje

Hvězdárna Valašské Meziříčí se od počátku letošního roku zapojila do realizace velkého krajského projektu s názvem **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II**, zkráceně **IKAP II**. Jedná se o projekt, který je spolufinancován z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, bude probíhat v období leden 2021 až listopad 2023.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Hlavní zaměření projektu je podpora a rozvoj polytechnického vzdělávání, ale také čtenářské či matematické gramotnosti, podnikavosti, vzdělávání pedagogických pracovníků i prevence předčasného odchodu z procesu vzdělávání. Naše hvězdárna se bude věnovat zejména oblastí rozvoje a podpory polytechnického vzdělávání. Budeme se věnovat nejen přípravě a realizaci vzdělávacích kursů pro základní školy a gymnázia, ale také kurzům pro mateřské školy, vzdělávání pedagogů a také volnočasovým aktivitám, zejména astronomickému kroužku a Klubu nadaných dětí při Dětské Mense ČR.

Do projektu je v rámci Zlínského kraje zapojeno 44 partnerů, převážně střední odborné školy, ale také Univerzita Tomáše Bati či Krajská hospodářská komora a řada dalších organizací. Celkový rozpočet projektu činí 203 180 300 Kč, z čehož 5 % je hrazeno z rozpočtu Zlínského kraje, 10 % hradí státní rozpočet ČR a 85 % hradí dotace EU.

(L. Lenža, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

* * *

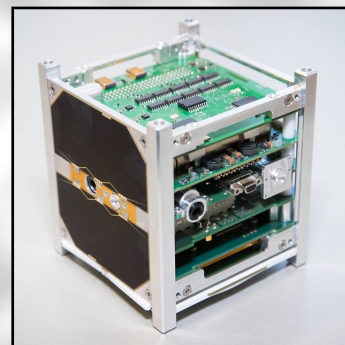
Hvězdárna partnerem projektu SchoolSAT

Slovenská organizácia pre vesmírné aktivity (SOSA) zahájila realizaci nového mezinárodního projektu *SchoolSAT - Together to support education in the field of satellite technology*, jehož partnery jsou **Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.** a **Maďarská astronautická společnost (MANT)**. Projekt bude probíhat

hat v období od 25. ledna do 31. prosince 2021 a je financován z Mezinárodního visehradského fondu.

Visegrad Fund

V rámci projektu bude vytvořena funkční maketa mikro-družice cubesat ve standardních rozměrech 10 x 10 x 10 cm. Stavebnice bude obsahovat palubní počítač, zdroj napájení, segment pro připojení čidel, kostru družice a spojovací materiál. Dodáno bude také softwarové vybavení a manuál ke stavbě. Vše bude připraveno tak, aby si žáci a studenti mohli sami postavit vlastní funkční „družici“ SchoolSAT, testovat ji a provádět s ní různé experimenty.

Náš hvězdárna se bude na realizaci podílet jednak přípravou a organizací setkání partnerů v ČR, dále se zapojí do přípravy vzdělávacích materiálů, zajistí překlad návodu z angličtiny do češtiny a bude pomáhat s organizací a realizací vzdělávacích aktivit na školách i pro veřejnost. Bude také styčným bodem pro zájemce o projekt z ČR.

(L. Lenža, J. Srba, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

POZORUJTE

Fáze Měsíce v únoru 2021

Poslední čtvrt' nastává 4. února v 18:37 SEČ, nov 11. února v 20:06 SEČ, první čtvrt' 19. února v 19:47 SEČ a úplněk 27. února v 9:17 SEČ.

PROGRAMOVÝ ZPRAVODAJ HVĚZDÁRNY VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZLÍNSKÉHO KRAJE A VALAŠSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

Vydává Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.: Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 571 611 928; E-mail: info@astrovm.cz; URL: www.astrovm.cz

Sazba a tisk: Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

HVĚZDÁRNA
VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ
ÚNOR 2021

Zimní hvězdárna

(foto: J. Beneš, Hvězdárna Valašské Meziříčí)